

Vihreiden valtuustoryhmän valtuustoaloite / Selvitys kouluvalmentajan tai yhteisöpedagogin palkkaamisesta lasten ja nuorten hyvinvoinnin tueksi

KVALT 28.04.2025 § 30

Vihreiden valtuustoryhmä jätti seuraavansisältöisen valtuustoaloitteen.

”Kankaanpään vuoden 2024 hyvinvointikertomuksen mukaan lasten ja nuorten hyvinvointi on heikentynyt. Koulukiusaaminen, syrjintäkokemukset ja mielenterveyden haasteet ovat kasvaneet. Samalla on selvää, että opettajamme ja kouluhenkilöstömme tekevät parhaansa lasten ja nuorten hyvinvoinnin ja yhteisöllisyyden tukemiseksi. Nykyiset resurssit eivät kuitenkaan aina riitä vastaamaan yhä kasvaviin tarpeisiin.

Yhteisöllisyyden ja mielenterveyden vahvistaminen ennaltaehkäisevällä työllä on paitsi inhimillisesti oikein, myös pitkällä aikavälillä taloudellisesti kestävä. Panostaminen lasten ja nuorten hyvinvointiin vähentää tulevaisuuden kalliita tukipalvelutarpeita ja tukee koulutuksen, työn ja yhteiskunnallisen osallisuuden edellytyksiä.

Porissa on pilotoitu onnistuneesti yhteisöpedagogin käyttöä lukion hyvinvointityössä osana Valkama-hanketta. Yhteisöpedagogi on toiminut yhteisöllisen toiminnan koordinoijana, opiskelijoiden osallisuuden tukijana ja hyvinvointia edistävän toimintakulttuurin vahvistajana yhteistyössä kouluhenkilöstön ja nuorisotoimijoiden kanssa. Porin kokemus tarjoaa Kankaanpäälle arvokkaan esimerkin mallista, joka tukee nuorten hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä tehokkaasti.

Samalla on huomioitava, että pelkästään hankerahoitteinen työ luo helposti ongelmia jatkuvuuden ja luottamuksen rakentamisessa. Työsuhteiden määräaikaisuus ja henkilöstön vaihtuvuus estävät pitkäjänteisen työn kehittymistä, erityisesti tehtävissä, joissa luodaan uusia toimintamalleja ja vahvistetaan oppilaiden luottamussuhteita. Tämän vuoksi vakituinen tehtävä olisi tässä roolissa vaikuttavin ratkaisu.

Kankaanpäässä on ollut hyviä kokemuksia kouluvalmentajatoiminnasta.

Esitämme, että Kankaanpään kaupunki selvittää mahdollisuudet palkata kouluvalmentaja tai yhteisöpedagogi vakituiseen tehtävään lasten ja nuorten hyvinvoinnin tueksi. Selvityksessä tulee kartoittaa myös mahdollisuudet hyödyntää olemassa olevia hankkeita tai ulkopuolista rahoitusta alkuvaiheen tukemiseksi. Samalla tulee varmistaa, että toiminta rakentuu pitkäjänteiselle, paikallisia tarpeita vastaavalle pohjalle yhteistyössä koulujen ja nuorisotoimen kanssa. Tehtävän ytimessä olisi lasten ja nuorten arjen hyvinvoinnin, osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistaminen sekä opettajien ja kouluhenkilöstön tukeminen ennaltaehkäisevässä tunnetyössä.”

Päätös

Aloite päätettiin lähettää kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

KHALL 05.05.2025 § 145
2450/01.00.00/2025

Valmistelija

Anna Vanhahonko

Esittelijä	kaupunginjohtaja Mika Hatanpää	Sivistysjohtaja Kiviniemi Heikki
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus lähettää aloitteen sivistyslautakunnalle valmisteltavaksi.	
Päätös	Ehdotus hyväksyttiin.	
Täytäntöönpano	Sivistyslautakunta	
Lisätietoja antaa	Hallinto- ja henkilöstöjohtaja Anna Vanhahonko, 044 577 2213	

SIVL 21.08.2025
2450/01.00.00/2025

Valmistelija Fabig Mari

Opetuksen toimialalla on pyritty aktiivisesti hyödyntämään hankerahoitusta koulujen toiminnan kehittämiseksi. Valtionavustukset myönnetään valtionavustuslain (688/2021) nojalla, joka valtion talousarvion ohella rajaa avustusten käyttökohteita. Osa Kankaanpään kaupungissa hankkeilla käynnistetyistä toimista on vakiinnutettu osaksi koulujen toimintaa tai toimialojen välistä yhteistyötä. Opetustoimen hankkeita suunnitellaan ja koordinoidaan virkarehtoreista ja varhaiskasvatuspäälliköstä koostuvassa koulutustiimissä.

Kankaanpään kaupungissa aloitti valtion erityisavustuksen tuella lukuvuonna 2020–2021 koulusosionomi, jonka tehtävänä on olla mukana oppilaiden arjessa ja päivittäin helposti tavoitettavissa. Työ keskittyy oppilaiden hyvinvoinnin tukemisen kautta kouluviihtyvyyden ja yhteisöllisyyden lisäämiseen. Koulusosionomi turvaa osaltaan jokaisen oppilaan oikeutta koulupäivän aikaiseen ohjaukseen, jolla tarkoitetaan koulutyön onnistumista ja opintojen sujumista juuri tässä hetkessä. Koulusosionomin tehtävä vakinaistettiin kaupunginhallituksen päätöksellä 21.6.2021. Koulusosionomi työskentelee 80 % työajalla Pohjanlinnan koululla.

Hankerahoitusta on hyödynnetty myös kouluvalmentajan palkkaamiseen yhteisöllisen opiskeluhuollon kehittämishankkeista vuosina 2023 ja 2024. Kouluvalmentajan työ on painottunut alakouluille, koska samaan aikaan yläkouluilla on vakinaistetun koulusosionomin lisäksi ollut käynnissä Aluehallintoviraston rahoittama koulunuorisotyön kehittämishanke (lukuvuosina 2023–2024 ja 2024–2025). Koulunuorisotyön kehittämishankkeessa on kehitetty myös kaupungin nuorisotoimen ja koulujen välistä yhteistyötä, josta on saatu erittäin hyviä kokemuksia.

Lukiossa osa koronarahoituksesta suunnattiin vuosina 2023 ja 2024 hyvinvoinnin edistämiseen ja osa hankkeen rahoittaman resurssiopettajan työstä toteutui opiskelijoiden henkilökohtaisena ohjauksena ja tukitoimien järjestelyinä. Tavoitteena oli vahvistaa opiskelijoiden hyvinvointia ja kiinnittymistä opintoihin. Kevätlukukaudella 2023 kerätyn Kouluterveyskyselyn mukaan Kankaanpään lukioissa positiivista mielenterveyttä kokevien osuus oli noussut suhteessa aiempaan ja oli myös selvästi valtakunnallista tasoa korkeampi.

Kankaanpään kaupungille on myönnetty valtion erityisavustusta lukuvuosille 2025–2026 ja 2026–2027 kiusaamisen ja väkivallan ehkäisyyn ja niihin puuttumiseen perusopetuksessa. Hankkeesta järjestetään koulutusta opetushenkilöstölle, minkä lisäksi kiusaamiseen ja väkivaltaan puuttumisen toimintamalleja kehitetään yhdessä Pohjois-Satakunnan muiden kuntien kanssa. Tulevana lukuvuonna 5.–9.-luokkaisten kokonaisvaltaista hyvinvointia edistetään myös Suomi liikkeelle -ohjelman Liikkuva koulu ja Move!-kehittämisyhteistyöllä, jonka tavoite on ennaltaehkäistä liikkumattomuutta ja lisätä liikettä.

Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen (Karvi 2023) toteuttamassa sitouttavan kouluyhteisötyön arvioinnissa kouluvalmentajan työ nousee esiin keinona lisätä oppilaiden hyvinvointia ja osallisuutta koulussa. Karvi nostaa kuitenkin esiin erityisesti koko koulun toimintakulttuurin kehittämisen, jotta jokainen oppilas kokee olevansa tervetullut myös haastavissa tilanteissa. Saman suuntaiseen lopputulokseen Karvi päätyy myös arvioinnissaan tunne- ja vuorovaikutusohjelmista varhaiskasvatuksessa ja korostaa lapsen osallisuuden ja hyväksytyksi tulemisen kokemisen merkitystä erityisen tärkeänä kiusaamisen vastaisena toimena. Tämän saavuttamiseksi erityisen tärkeää on yhteisön myönteinen ilmapiiri sekä yhteisesti sovitut toiminta- ja vuorovaikutustavat.

Ottaen huomioon Kankaanpään kaupungissa vuonna 2024 laaditun säästöohjelman ja sen edellyttämät säästötoimet sekä syksyllä 2025 alkavat hankkeet ja niiden kautta tehtävän kehittämistyön, koulutustiimi ei pidä kouluvalmentajan tai yhteisöpedagogin toimea perusteltuna.

Esittelijä	Sivistysjohtaja Kiviniemi Heikki
Päätösehdotus	Sivistyslautakunta merkitsee annetun selvityksen tiedoksi ja esittää kaupunginhallitukselle sen hyväksymistä.
Päätös	
Täytäntöönpano	kaupunginhallitus
Lisätietoja antaa	Heikki Kiviniemi 044 5772 441, Mari Fabig 044 5775 280
